

ÖVERTRAMP LÄRARHANDLEDNING

Lärrarhandledning skriven av Kaj Hagstedt version 261011

Bokomslag: Agnes Nordh

Bokens handling

Vera kämpar innanför skolans fyrkantiga väggar där det är svårt att hänga med och där utsattheten är stark. Det blir lätt missförstånd där Vera pekats ut som skyldig och det är få som försvarar henne. När hon – för att skydda sig – biter Adam som begår ett fysiskt övergrepp, sprids det snart ryggtal om att det förstås är Veras fel.

Mycket av det som är svårt i skolan, är som bortblåst på handbollsplanen. Här regerar Vera med sin kvicka vänsterhand, sina raka skott och snabba ben. Här är hon en ledare som styr de andra i laget, med både uppmuntran och kritik. På handbollsplanen är reglerna tydligare än i skolan, och det sociala språket är lättare att förstå.

En dag börjar en ny flicka i klassen och i laget. Lovisa är även hon grym på handboll, men snart visar det sig att hon – som också är vänsterhänt – blir en konkurrent om platsen som lagets bästa spelare. Hon är också konstig, ja annorlunda än de andra, med kort, sned lugg och är dessutom alldeles för social.

Hur ska Vera kunna försvara sin plats i laget? Och kommer skvallret om henne och Adam någonsin att ta slut?

Övertramp är skriven av Kaj Hagstedt. Han har bakgrund som tv-regissör samt har i uppdrag för Skolverket producerat filmer om språk – läs och skrivutveckling i svensk grundskola. Han är också lärare för årskurs 4–6 och debuterade 2020 som författare med den hyllade spänningsromanen **Framtidskameran**. Denna efterföljdes av **Ett Ett Två** (2021) samt **Inte min tystnad** (2022). Samtliga för åldern cirka 9–12 år.

För åldern 3–6 år har Kaj skrivit boken **Se upp!** och för åldersgruppen 6–9 år finns titlarna **Flaskposten**, **Tillbaka till Vilda Väster** samt **Däckardrottningen och den krossade rutan**. Samtliga titlar har lärarhandledning som kan hämtas på författarens webbsida.

Bokens syfte

Den primära målgruppen är åldern 12–15 år. Målet har varit att skriva en bok som kan användas i klassrummet och som passar både erfarna och icke-erfarna läsare. Boken är textbaserad och räds ej det längre formatet, men är uppdelad i relativt korta avsnitt för att ge eleverna nåbara mål med sin läsning.

Boken berör flera ämnen som är relevanta för målgruppen. Svårigheten att finna sig själv, att behöva följa regler som andra bestämmer och att hitta en aktivitet som man älskar. Sociala relationer med andra, skvaller och skitsnack. Att känna sig ensam, utsatt och ifrågasatt. Allas rätt att få vara trygg i sin unika egenart.

Boken kretsar kring Vera som har svårigheter kopplat till npf. Hon blir ofta missförstådd, har ett behov av att klassificera alla hon möter med stämplat, och pendlar mellan att både vilja höra till och att vilja bli lämnad ifred. Känslorna brusar och stormar och leder ofta till konflikter.

Genremässigt är boken en roman med spänningsinslag, där Vera rör sig mellan miljöer såsom skolan, idrottshallen och hemmet. Spännande blir det både på planen och på Astrids hemmafest när det plötsligt ringer på dörren...

Lärarhandledning

Handledningen bygger på rådande läroplan samt på den forskning som finns om hur progression uppnås i den språkliga utvecklingen för aktuell åldersgrupp.

Struktur

Del 1 s 4–10

Innehåller förslag på lektionsaktiviteter som kan genomföras innan, under och efter läsningen av boken. Här finns också färdigt arbetsmaterial som du kan skriva ut samt länkar till digitalt material.

Del 2 s 11–15

Innehåller ordlistor samt frågor som kopplas till läsförståelse, för hela boken, uppdelat per kapitelpar.

Koppling till Lgr22

Kursplanen årskurs 4–6 / 7–9 i svenska:

- Gemensam och enskild läsning. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsoplevelsen.
- Skönlitteratur för barn och unga från olika tider. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar och dialoger.

Kursplanen årskurs 4–6 / 7–9 i samhällskunskap:

- Sociala roller och normer i olika sammanhang, till exempel inom familjen och i vänskapsrelationer. Könroller, jämställdhet och sexualitet.
- Sociala skyddsnet för barn i olika livssituationer, i skolan och i samhället.

Skolans värdegrund och uppdrag slår fast att:

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.

Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.

Del 1

Läsa i klassrummet

Målet med boken har varit att skriva en berättelse som kan inspirera till läsande och utmana elevernas fantasi. Du som lärare använder din didaktiska textkompetens för att anpassa läsandet av boken efter dina elevers specifika behov och språkliga bakgrund, och tillhandahåller de anpassningar och som eleverna behöver.

Jag anser att språkliga förmågor behöver tränas i en social läsandegemenskap. Det viktigaste för barns utveckling av litteracitet är språkliga förebilder och tillgång till arbetsmaterial som inspirerar och utmanar och som innehåller en tematik som barnen kan relatera till. En öppen och tillåtande läskultur i klassrummet ligger till grund för utvecklande och reflekterande textsamtal. Det är i just dessa verbala utbyten som insikter nås om att man kan betrakta skeenden och känslor ur olika perspektiv, och att det man läser, också färgas av egna, tidigare erfarenheter.

För att hjälpa eleverna att kliva in i textens föreställningsvärld rekommenderar jag att du alltid inleder läspassen med en återblick. Tillsammans med eleverna blickar ni tillbaka och minns vad som hände förra gången ni läste. Därefter läser du minst fem minuter för att sätta ton, rytm och känsla. Därefter har du olika val:

- 1) Fortsätta läsa för klassen och stanna upp i texten när svåra ord ska förklaras samt ställ frågor till de som lyssnar. Använd gärna slumpmässig metod för att avgöra vem som ska svara på frågorna. Utgå från EPA när det är dags för textsamtal utifrån diskussionsfrågorna.
- 2) Ha en indelning av elevgruppen från början och behåll den under hela läsprojektet. Förslagsvis består grupperna av 3–4 personer. Låt de läsa högt för varandra och alternera med 1 sida text / person åt gången. Var tydlig med hur långt eleverna ska läsa och ge dem läsförståelsefrågor efter läsningen (texter som finns i denna handledning). Be dem i slutet att blicka framåt och försöka förutspå vad som ska hända. När ni återigen samlas i klassrummet får grupperna kort redogöra för hur textsamtalen har sett ut samt hur de förutspår att handlingen ska fortsätta. Tänk på att ge eleverna instruktioner kring hur de ska förhålla sig till uppmaningar såsom att återberätta eller diskutera, dvs vilken struktur och rollfördelning som ska tillämpas.

Inför läsningen

Berätta att ni ska läsa en bok som heter **ÖVERTRAMP** och låt eleverna i par prata om vad de tror att boken handlar om. Vilken information får vi av endast titeln? Vad associerar de till? Vilka olika betydelser har ordet *övertramp*?

Titta gemensamt på omslaget och låt eleverna fundera på vad de ser. Går det att utifrån omslaget gissa vad boken handlar om? Vilken genre verkar boken vara? Diskutera färgsättning på omslag och titel.

Läs baksidestexten och diskutera vilka bilder eleverna ser framför sig. Vad tror de kommer hända i boken? Titta på omslagsbilden igen och se om den överensstämmer med baksidestexten. Vilka förväntningar har eleverna på boken? Uppmuntra eleverna att göra förutsägelser.

Berätta hur ni kommer att jobba med boken de kommande veckorna så att eleverna känner sig införstådda i strukturen.

UNDER LÄSNINGEN

1:1 Förberedelse

Jag rekommenderar att du som lärare själv läser de kapitel som är aktuella, innan det blir läst i klassrummet. Detta för att du ska kunna bedöma vilka ord som är kluriga, vilka läsförståelsefrågor som är aktuella, samt hur du kan organisera eventuella gruppdiskussioner eller argumentationer. Du behöver också göra en tidsmässig bedömning av hur mycket ni hinner läsa – boken består av både korta och långa kapitel.

1:2 Använd ord och läsförståelse

I ordsammanställningen finner du de ord som eleverna kan tycka är svåra, i varje kapitel. Nivåerna för svårighet är förstås beroende av flera faktorer såsom ålder, läserfarenhet, förstaspråk etc. Du får således göra ett urval. Förslagsvis förhåller du dig till ordlistan på ett av följande sätt:

- Du skriver upp orden på tavlan innan läsningen, och ber eleverna definiera svar och betydelse
- Du pausar när orden förekommer i texten, och förklarar för eleverna dess betydelse
- Du läser texten först, och går därefter igenom de svåra ord som har förekommit

Frågorna för läsförståelse rör sig på, mellan och bortom raderna. Frågorna har för avsikt att låta eleverna söka information, summera, göra inferenser och förutspå. Vid vissa tillfällen är frågorna märkta med text ”diskutera” vilket kan göras som EPA eller ”argumentera” där olika ståndpunkter kan skapa kreativa samtal i klassrummet. Genom att du läser kapitlet innan du tar med dem in i klassrummet kan du identifiera motiv i boken som passar för just din klass att diskutera. Det finns även frågor där eleverna ska söka information i läromedel eller på internet.

Observera att frågorna om läsförståelse ofta har svar som plockas från olika delar av ett kapitel. Eleverna behöver således utveckla sina svar och ska uppmuntras att utifrån texten också göra egna tillägg av funderingar och resonemang.

1:3 Stanna upp - Tematiskt

Min förhoppning är att berättelsen om Vera kan ligga som grund för givande samtal i klassrummet, där eleverna får ta del av både fakta och personliga reflektioner. Jag önskar normalisera att ta hjälp från BUP, eller att få ha anpassningar i skolan. Kanske kan du samarbeta med skolans kurator eller skolsköterska, och låta eleverna få diskutera kring olika fördjupningar

I kapitel 15 får vi veta att Vera ibland är på BUP och får träffa en läkare. Prata om vad BUP är och hur man kan få hjälp. Låt gärna eleverna få besöka sidan <https://www.umo.se/att-ta-hjalp/andra-du-kan-fa-hjalp-av/bup-barn--och-ungdomspsykiatri/> där det finns mer info om BUP. Låt eleverna vara kvar på sidan och besöka fliken om våld och kränkningar, där ni kan prata om samtycke samt sexuella / fysiska övergrepp.

Besök gärna också <https://www.bris.se/for-barn-och-unga/vanliga-amnen/hangel-och-sex/samtycke/> där man kan läsa mer om vad samtycke betyder.

1:4 Heta stolen

Dela in klassen i mindre grupper. De ska sitta i en ring och ha en ”het stol”. De ska sedan turas om att sitta på heta stolen och låtsas vara en av karaktärerna i kapitlet de nyss har läst. De andra ställer frågor till karaktären som ska försöka svara utifrån det som har hänt i kapitlet. Frågorna ska utgå från hur karaktären tänker och känner. Övningen tränar upp elevernas läsförståelse, inlevelse och verbala uttrycksförmåga men även deras empatiska förmåga.

Fråga Vera om hur hon känner för skolan. När är det bra och när är det dåligt?

Fråga Adam om vad som egentligen hände med Vera vid skåpen.

Fråga Veras mamma eller pappa om hur de känner för Vera.

Fråga Mattias om hur det är som lärare, och vad han tycker om Vera.

Fråga Lovisa hur det känns att börja i en ny skola och i ett nytt lag.

1:5 Synonymer och antonymer

Välj ut ett stycke eller ett kortare kapitel ur boken. Välj att antingen kopiera texten på papper eller gör den tillgänglig digitalt för eleverna. Låt dem sedan:

- a) Hitta synonymer till så många av orden som möjligt, utan att påverka handlingen i texten. Vem i klassen kan hitta flest synonymer? Vilka synonymer fungerar bäst?
- b) Skriva antonymer till ord i texten. Vad händer med texten om ord byts ut till sina motsatser?

EFTER LÄSNINGEN

2:1 Intervjua karaktärerna

Du jobbar för lokaltidningen och ska skriva ett reportage om en av karaktärerna i boken. Du vill att texten ska vara innehållsrik och spännande för läsaren. Tänk på att besvara frågor såsom: Vad har hänt, vem var med, när hände det, vilka känslor gav det personen, vad hoppas personen ska hända framöver.

Skriv intervjufrågor, skriv karaktärens svar på frågorna, och omvandla detta därefter till en löpande, smidig text som följer allmänna skrivregler samt specifika regler för en artikeltext. Om eleverna inte har skrivit denna typ av text tidigare, rekommenderar jag cirkelmodellen för att ge dem stöd och struktur. Elever som blir klara kan skapa en löpsedel till reportaget eller en illustration till texten.

Intervjua Vera om hur det är att spela handboll.

Intervjua Lovisa om att flytta till en ny stad.

Intervjua Stefan om att vara tränare för ett tjejlag.

Intervjua Mattias om hur det är att vara lärare i högstadiet.

2:2 Relationer mellan karaktärer

Låt eleverna fundera på hur relationerna ser ut mellan olika karaktärer i boken. Hur skulle Vera beskriva sin relation till Lovisa? Eller till sin mamma eller pappa? Hur ser Adams olika relationer ut?

Ge eleverna i uppgift att leva sig in i en av karaktärerna och låt dem skriva ett brev till en av de andra karaktärerna. I brevet ska eleven ta upp någon av händelserna i boken och förklara varför just den händelsen är viktig eller svår.

Det finns relationer i boken som är svårare att skriva om, och som kan utmana de mer läs- och skrivstarka eleverna. Hur skulle en elev exempelvis beskriva relationen mellan Veras mamma och skolans rektor?

Exempel Veras brev till mamma: Jag vet att ni är besvikna och att jag ofta gör sådant som är misslyckat. Jag...

Exempel Lovisas brev till Vera: När jag flyttade hit kände jag mig först ensam. Sen lärde jag känna dig och...

Exempel Adams brev till Vera: Förlåt. Jag vet att det låter klen, men det var inte meningen att...

2:3 Text och skapande

Välj ut ett kapitel ur boken och låt eleverna efter läsningen få uttrycka sig i bild och form med utgångspunkt i texten. Vilka inre bilder får de av texten och hur kan det gestalta sig i form av illustration, serieteckning eller animering?

Eleverna kan även få i uppgift att skapa en egen framsida eller baksida till boken. Utifrån bokens handling, hur skulle de konstruera en lockande bild och text? Vad är viktigast att framhäva och varför? Hur kan eleven jobba med färg, form, typsnitt och text för att förmedla budskap, innehåll och känsla?

Alternativt, låt eleverna dramatisera ett stycke ur boken och därefter reflektera kring hur det kändes att vara karaktärerna. Ni kan även jobba med stopmotion som ni ljudlägger utifrån boken.

2:4 Ett nytt kapitel

I den här uppgiften ska eleverna utgå från boken, men skriva ett nytt, sista kapitel. Kapitlet ska omfatta samma karaktärer som i boken. Bestäm en tidsperiod efter sista kapitlet, exempelvis 1 månad senare, och låt eleverna skriva det kapitel som saknas.

Vad har hänt mellan karaktärerna? Är Vera och Lovisa kompisar? Har Adam fått ett straff? Fungerar det bättre för Vera i skolan? Hur går det på träningarna och matcherna? Har Vera utvecklats genom det som har hänt?

Ge eleverna en första mening att bygga texten på, exempelvis: "En månad senare är inget längre som det var förut..." Ge eleverna instruktioner om begränsning i tid och textmängd.

Låt dem läsa berättelsen för bänkkamrat och sedan utveckla efter respons och möjliggör för eleverna att få läsa upp sin text för kamraterna med efterföljande kort diskussion.

2:5 En bättre skola

Skolan ska vara en trygg plats för alla elever, där man får lära sig nya saker, utvecklas som människa, finna vänner och bygga relationer. Man ska kunna få hjälp när något är svårt eller när det behövs anpassningar för att man ska kunna lära sig, trots eventuella svårigheter man kämpar med. Veras skola lyckas inte helt med detta. Hon saknar hjälp i vissa situationer och skolmiljön är inte särskilt trygg.

Ge eleverna i uppgift att, utifrån bokens handling, resonera kring hur den perfekta skolan ser ut. Hur skapar man en skola där elever känner sig trygga, där alla får hjälp när de behöver, och där skoldagarna både är lockande och utmanande kunskapsmässigt? Vilka problem ser elever i dag i den svenska skolan och vilka rimliga förslag kan göra den bättre? Låt eleverna diskutera, punkta upp, skriva en text och / eller muntligt dela med sig av sina iakttagelser, reflektioner och förslag.

2:6 Karaktärsfördjupning

I Övertramp är det Vera som är huvudkaraktär – protagonist – och det är ur hennes perspektiv som historien berättas. Andra karaktärer i handlingen lär vi inte känna på djupet på samma sätt. Därför kan det vara intressant att låta eleverna utveckla och fördjupa de andra karaktärerna, som vi inte vet så mycket om.

Låt eleverna fundera ut en bakgrund till karaktärerna där vi finner svaren på, varför de är som de är. Tänk på att alla karaktärer alltid har ett mål, en dröm, men också hinder som stoppar dem från att lyckas just nu. Alla karaktärer bär på en oro för något, och tankar som de inte vill att någon annan ska känna till.

Adam: Fienden – antagonisten – i berättelsen. Varför beter han sig som han gör? Hur har han det i hemmet och vilken är hans syn på tjejer, skolan, vänner och sig själv? Vilka tankar och känslor brottas han med? Hur skulle han beskriva sig själv, för andra, och för sig själv?

Lovisa: Utmanaren – personen som kommer och vänder på perspektiven och öppnar ögonen på andra. Glad, positiv, med mycket energi och knäpp lugg. Men vem är hon egentligen? Vad är den faktiska anledningen till att hon flyttade från Göteborg? Hur gick det för henne i förra laget och varför har hon klippt sin lugg med kökssaxen? Även om Lovisa framstår som en glad och obekymrad person, finns det även hos henne ett mörker, tankar och känslor som döljs, drömmar och hinder som påverkar vardagen.

2:7 Quiz

Låt eleverna gemensamt skapa en quiz till boken, där varje elev skriver en eller två frågor. För att förenkla kan du i förväg bestämma vilket kapitel som varje elev ska utgå ifrån. Själva quizen kan genomföras på olika sätt: Antingen som en grupptävling, där svaren skrivs på papper. Eller som en digital quiz, exempelvis kahoot. Du kan även använda dig av ett färdigt arbetsblad på sidan 10 i denna handledning.

2:8 Kontakt med författaren

Jag hoppas att boken väcker känslor, tankar och funderingar. Jag hoppas att den utmanar läsarens fantasi och entusiasmerar till både diskussioner och skrivande. Jag hoppas också att den väcker frågor om sådant som lämnas obesvarat, som är bra eller dåligt, som finns eller saknas.

Question the Author: Alla skolor som har köpt en klassuppsättning kan boka in ett kostnadsfritt, digitalt QTA-besök där eleverna ges möjlighet att ställa frågor om boken och diskutera bokens handling. Detta genomförs på videolänk och bokas med per mail cirka 3 veckor innan ni har läst färdigt boken. Under mötet berättar jag om bakgrunden till boken och mina tankar kring karaktärer och handling, samt ger eleverna chans att ställa frågor. Samtalet fungerar som en bra morot för läsprojektet och uppmuntrar till att reflektera över det som eleverna läser.

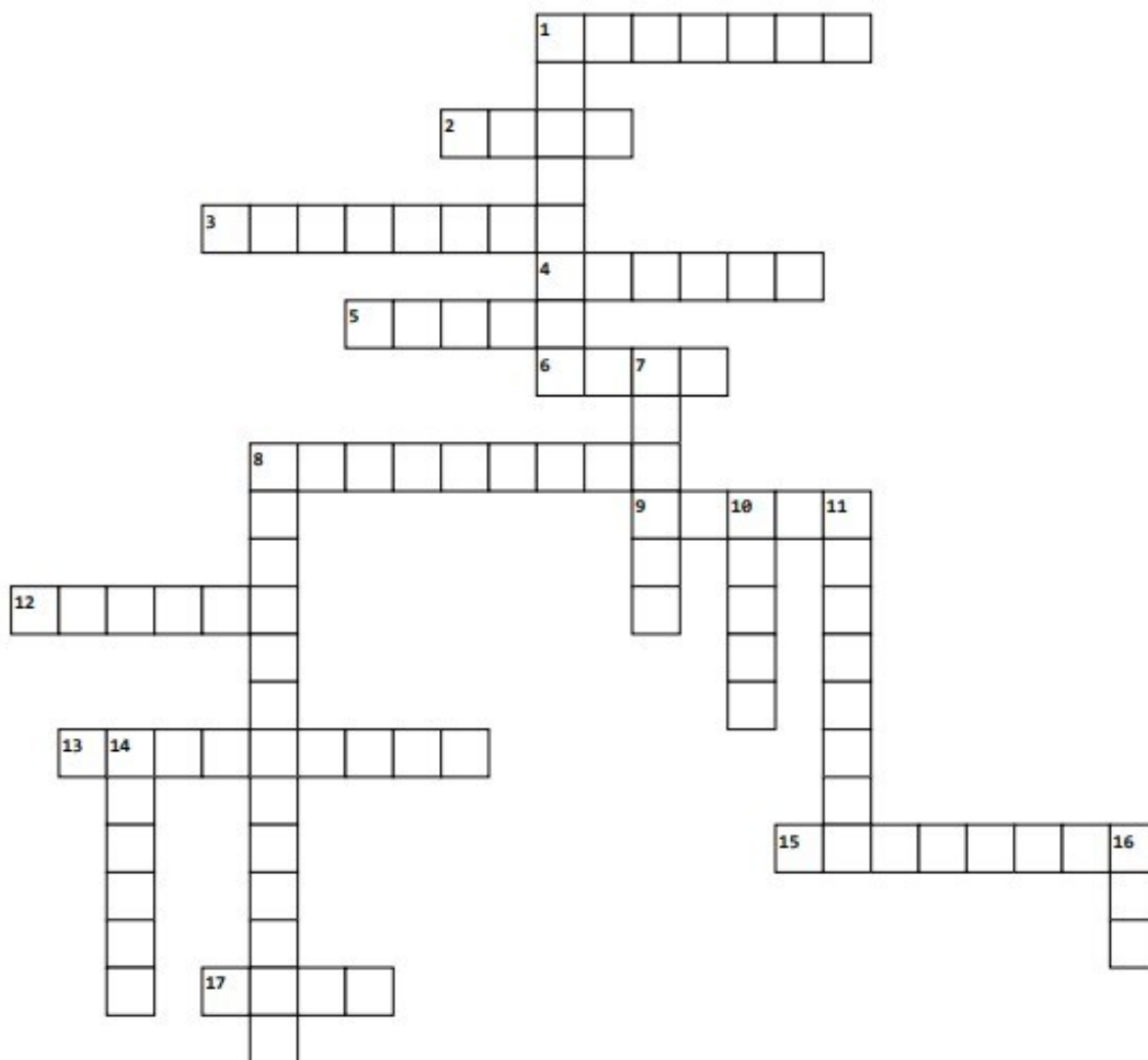
Författarbesök: Jag genomför årligen hundratals författarbesök i skolor runt om i Sverige. Då jag skrivit böcker för hela spannet 3–15 år, besöker jag elever från förskoleklass och upp till årskurs 8. Med mina besök vill jag entusiasmera till läsning och skrivande, ge elever en chans att reflektera kring det de läser samt ge en bild av hur det är att jobba som författare. Alla mina besök anpassas efter målgrupp och läsnivå och jag besöker både enskilda klasser som större gruppsamlingar. Jag finns representerad på Författarcentrum och information om mina besök finns på min webbsida. Besöken kan finansieras med Skapande Skola.

Jag är examinerad lärare för årskurs 4–6 och har tidigare jobbat som projektledare för Skolverkets lärarfortbildning Läslyftet och har således en didaktisk vinkel på klassrumsbesöken.

WEBB: På webbsidan www.kajhagstedt.se kan lärare och elever finna information om de olika böckerna samt läsa extramaterial. Här finns också senast uppdaterade lärarhandledning samt information kring kampanjer, olika mediatyper samt kontaktinformation. Här finns också information om författarbesök och QTA. Här finns också material om ni önskar göra författarporträtt.

3:0 Arbetsblad *efter läsning*

Övertramp

Across

- 1. Tomatig tröjfärg
- 2. Chipssmak
- 3. Motståndarlag
- 4. Linda
- 5. Adams kompis
- 6. Målvakt
- 8. Astrids stämpel
- 9. Som en varm kram
- 12. Tränare
- 13. Krossas av Vera

Down

- 1. Här är Astrids fest
- 7. Här ligger kartrummet
- 8. Här bor Lovisa
- 10. Veras årskurs
- 11. Veras position
- 14. För sned
- 16. Utvisningsminuter

DEL 2: ORD- OCH LÄSFÖRSTÅELSE

1 & 2

Ömma, granskande, sicksacka, trubbel, standardrepliker, paj, pokal, uppgiven, brådslande, stapplade, blurrig, hjässan, avtryck, skruvstäd, självsäkra, hukade, krokodiltårar, gester.

Vad tänker mamma och pappa på morgnarna?

Hur känner Vera sig på morgonen, på skolgården?

Varför gungade Vera på stolen?

Hur skulle Vera beskriva händelsen med Adam?

Hur skulle Adam beskriva händelsen med Vera?

Varför trodde fler på Adam än på Vera?

Vera går i årskurs 7. I vilken årskurs går Adam?

Skriv: Mattias beskyller Vera för det mesta som går fel. Skriv 4 egna repliker, där Mattias beskyller Vera för något.

Skriv: Skriv 5 meningar där du sammanfattar karaktärer och handling i Romeo och Julia.

3 & 4

Dividerat, ståndare, pistill, strikta, värja, avtal, hjärnstorm, uppoffring, rutin, passiv, överlägsen, nackdelar, kaklade, blekta, sträv, tänjer, bly, hamsterhjul, uppsåt, ribbstolen, kontringar, strupen, himlar.

Vilka är fördelarna med att vara vänsterhänt, på handbollsplanen och i kapprummet?

Hur vill Vera förändra skolan?

Vad är det som Vera tycker så mycket om, i handbollen?

Vilken deal gjorde Vera, för att börja med handboll?

Vilka fördelar och nackdelar finns det i att träna i skolans idrottshall?

Beskriv Veras träningskläder.

Varför var det blod på Veras kläder?

Beskriv Stefan.

Fundera: Vad tycker du om Veras förslag på att göra om skolan och dess ämnen. Hade det fungerat?

Skriv: Beskriv Vera i fem fullständiga meningar.

Skapa: Tänk dig att du ska designa världens snyggaste träningskläder. Hur skulle de se ut? Rita och beskriv.

5 & 6

Sladdriga, sipprar, strikta, back to scratch, frustration, fumlar, fintade, vader.

Varför ville mamma och pappa göra en lista?

Vem på listan har flest saker att göra?

Varför börjar inte Vera plugga direkt efter maten?

Vad äter Vera innan träningen?

Vad gör Vera för att höja ribban på träningen?

Vilken förändring kommer ske i laget från söndag, och vad tycker Vera om det?

I texten har ordet *övertramp* dykt upp några gånger, med olika betydelser. Vilka?

Ta reda på: Skriv minst fem rader om Aristoteles och Platon.

7 & 8

Patrullera, pukor, bastrumma, cymbal, egenheter, godtrogen, knytkalas, predikningar, belamrade, snirkliga, medge, aptiten, skuld, skammen, entusiastiskt.

Varför blir Vera inte förvånad över att Astrid ska vara ensam hemma?

Vad gjorde de på lektionen i engelska som Vera missade?

Hur skulle Vera beskriva Astrid?

I texten förekommer orden *chans* och *risk*. Förklara dessa två ord samt skriv två meningar med varje ord, där du visar att du förstår skillnaden.

Återberätta vad som hände Vera, när hon var liten, i Lindas rum.

Vad är bra med att träffa Linda varannan vecka?

Varför beskriver Vera Linda som "en gammal möbel"?

Vera har gjort en hel del saker i skolan, som inte är okej. Berätta om tre av sakerna som hon erkänt.

9 & 10

Släntra, babblet, frigolit, spontan, avskilt, utgallrade, diaprojektor, konturer, komplettera, buffliga, skråniga, fjäsk, blottar, rödflammig, linoleummatta, skvalpar, incidenten, listen, bylsig, flackar, tafatt, luggen.

Varför går inte Vera till klassrummet efter mötet med rektorn?

Beskriv hur det ser ut, högst upp i skolbyggnaden.

Vad gör Vera med kartorna på vinden?

Var i klassrummet sitter Vera? Varför?

Fundera: Tycker du att det är okej att få betalt för sina betyg?

Beskriv Lovisa, som besöker klassen.

Varför tror Vera att killarna inte är intresserade av Lovisa?

Ta reda på vad staden *Szczecin* heter på svenska och leta därefter upp den på en karta. Vilken europeisk huvudstad ligger närmast?

11 & 12

Fippla, motvilligt, flimriga, filtrera, bedjande, stålsätter, sneglar, krater, struktur, bortkommen, diskret, konstant.

Varför öppnar inte Vera dörren direkt?

Beskriv vad Veras mamma och pappa jobbar med.

Varför finns det tusch-streck på väggen?

Vad finns bakom diplomerna?

Varför är pappa arg på Vera?

Varför blir Vera så ilsken i slutet?

Varför verkar Lovisa redan tycka att hon är en i laget?

Varför knyter det sig i Veras mage i idrottshallen?

Skriv: Vera behöver plugga och städa, för att kanske få gå på festen. Men det mesta är kaos. Skriv fem tips till Vera på hur hon kan planera och göra allt hon måste, för dagarna som kommer.

13 & 14

Häver, menlösa, dirigent, himlar, smattrar, projektiler, fumlar, domderar, raska, viner, segdragen, uns, precision, stjälken, förundrar, svajande, ilar, svallvåg, sällankänsla, ocean, åsidosatt, handryggen.

Varför vill Vera göra så mycket på uppvärmningen?

Varför blir Amina imponerad av hur Lovisa spelar?

Återberätta hur det går när Vera ska göra straffkast.

Varför vill Vera hem så snabbt efter träningen?

Vad gör Vera på vägen hem, för att försöka lugna ner sig själv?

Skriv: Vera reagerar med många känslor när något går fel. Hur tycker du att hon ska göra och tänka, när känslorna liksom kokar över inombords?

15 & 16

BUP, lyhörd, dunet, yttra, kalligrafi, blänger, diagnos, huttrar, kurator, hänsynstagande, pupiller, sleep-over, sorl, klungor, nyporna.

Vem är Johanna?

Vilka tips har Vera fått från Johanna?

Varför träffar Vera en läkare två gånger per år?

Hur brukar Veras dagar se ut, dagen efter att föräldrarna har varit missnöjda?

Hur känner Vera och Astrid varandra?

Vad vill Astrid, att Vera ska ta med sig på festen?

Varför blir det ofta stökigt när eleverna ska in i skolan på morgonen?

Vilken hjälp har Vera fått från BUP?

Fundera och skriv: Vera tycker det är svårt att tolka mammas och pappas känslor. Hur skulle du vilja beskriva hur mamma och pappa känner sig?

17 & 18

Kategorisera, etikett, velig, godtrogen, poler, graverat, inkräktat, sippra, seriekoppling, multimeter, diod, Ohms lag, vakuum, mikroskopiskt, dovt, skärvor, diskret.

Varför sätter Vera osynliga stämplor på alla hon möter?

Vilken stämpel får Lovisa? Varför?

Hur gick det till när Vera satta sin egen stämpel?

I utkanten av Vintergatan finns Veras bord. Vad menas med detta?

Varför sitter Vera själv i fysiksalen? Vad är bara, och dåligt, med det?

Vera känner sig ensam, irriterad och dum i slutet av lektionen. Vad gör hon då?

Fundera: Brukar du också sätta stämplor på de du möter? Brukar du döma människor, efter första intrycket som du får?

19 & 20

Trassliga, arrangören, omisskännliga, adrenalin, stansad, reflexmässig, klampar, argument, tes, rabblade, föga anade, strosade planlöst, muttrade, sneglar, distrahera, mjäkiga, käck.

Vilka av medaljerna betyder mest för Vera?

Varför sover Vera dåligt på natten?

Återberätta Veras utflykt till stan, när hon skulle åka själv. Varför åkte hon och vad gick fel?

Varför bär hon långa strumpor på matcherna?

Varför kommer mamma och pappa aldrig på matcherna?

Vad krävs, enligt Vera, för att de ska vinna matcherna?

Vera verkar fortfarande tänka att hon ska gå på Astrids fest, trots att föräldrarna först sagt nej. Nu verkar de ha ändrat sig. Hur tycker du att hon ska göra?

Fundera: Vera är orolig över att inte ha en bästis, en kompis eller en vän. Vad är skillnaden mellan dessa ord?

21 & 22

Metodiskt, kluddiga, hummar, sammanfoga, forcerar, sidledes, tornar upp, fräser, tillsägelse, frikast, sprakar, kontrast, attityd.

Beskriv motståndarlaget.

Varför tycker inte Vera om Stefans magnettafla?

Veras kropp börjar ge upp i andra halvlek. Vad tänker hon att hon borde ha gjort, för att orka mer?

Vilket nummer har motspelaren, som slår Vera till golvet?

Varför dömer domaren bort straffkastet?

Återberätta vad som händer när domaren visar ut Vera.

Tycker du att Vera gjorde rätt efter att domaren dömde bort målet? Hur skulle du ha hanterat situationen?

Diskutera: Laget före jaget, eller jaget före laget?
I vilka situationer gäller vad? I vilka situationer
behöver man sätta sig själv först?

23 & 24

Kvava, förvisats, förödande, ointagligt, rookie,
nästlat, bittert, uppgiven, välmenande, dundrar,
kilar fast, krampaktigt, prärien, improviserad,
dippen, smålt.

Hur kommer det sig att Veras lag plötsligt börjar
göra mål?

Varför låter Stefan inte Vera vara med i matchen
igen?

Beskriv Veras känslor, när hon stormar hem.

Varför hoppas Vera att mamma och pappa inte
är hemma?

Vilka idrotter har Vera funderat på att börja med
och varför har hon inte gjort det?

Varför väljer Vera att gå på Astrids kalas, och
vad är hennes plan för att imponera på de andra
som är där?

25 & 26

Yrvaket, omsluter, fristad, strilande, vetter,
sneddar, konturer, dunklet, påkallar, lömskt,
konsekvenser, hånfullt, betraktelse, väjer.

Hur kollar Vera om någon är hemma?

Hur tänker Vera att kärleken blir, när man levt
med någon länge?

Vilka förberedelser gör Vera inför festen?

Vilken stämpel har Astrid, och varför?

I texten står det att Adam gjort övertramp flera
gångar. Vad betyder det? Ge exempel ur boken.

27 & 28

Dunklare, gnager, ironisk, stmmas, näve,
snörper, impulsen, sippar.

Vad tror du att Astrid menade med det hon
säger, när hon öppnar dörren.

Vad har ändrats i källaren sedan Vera var där
senast?

Varför tror Vera att de andra pratat om henne,
innan hon kom?

Varför smakar det surt i Veras mun?

Vad händer med Veras kropp när musiken
börjar spelas?

Varför säger Vera en taskig kommentar, efter att
Lovisa gett en komplimang?

Varför säger inte Vera förlåt efter kommentaren
till Lovisa?

29 & 30

Tovade, konstant, revir, sorlet, otåligt,
skvalpande, gäll, dörrposten, spjärnar emot,
strumplästen, dörrkarmen, bänder, tröskeln,
grusade gången, rödgråten.

Vad menas med att Vera ”markerar sitt revir”?

Vad gör Vera för att begränsa ljudintrycken?

Varför är Amina inte kvar på festen?

Varför väljer Vera att leta efter Lovisa?

Varför stänger Adam in Lovisa på toaletten?

Laget före jaget, tänker Vera när Lovisas hand
kläms. Vad menar hon med det?

”Tur att du är vänsterhänt”, säger Vera i slutet
av kapitlet. Fundera på betydelsen av den
meningen.

31 & 32

Envist, svajar, absurd, konfrontationer, vaksam.

Beskriv hur Vera känner sig när hon står i köket.

Varför tycker Vera att situationen är absurd?

Varför tar Vera en omväg hem?

Vera funderar mycket på hur hon löste situationen med Adam. Tycker du att hon gjorde rätt? Varför?

33 & 34

Hälarna, otaliga, samförstånd, ketchupeffekt, härda ut, skärma av, ledstången, kisar, efterblivna miffo, plöjer sig fram.

Varför slängde Vera sin skrivbok?

Hur har Vera planerat denna morgon? Varför?

Vad oroar sig Astrid för?

Varför vill inte Vera passera Adam i trappan?

Hur kan Astrid bevisa för alla, att Adam skämt ut sig?

Fundera: Tänk att du skulle växa upp på en helt annan plats i Sverige. Hur tror du att ditt liv då hade varit annorlunda?

Ta reda på: Ta fram en kartbok och leta upp platserna som Vera sätter fingret på.

35 & 36

Utbrott, frustration, kittet, torna upp sig.

Hur reagerar Vera på Lovisas erbjudande om hjälp?

Varför vill inte Vera gå hem och plugga hos Lovisa?

Varför kan Lovisa mycket om fysik?

Varför frågar Lovisa om Vera äter skinka?

Vera funderar på att dra till med en lögn för att slippa gå till Lovisa. Varför skulle Lovisa inte veta att det är en lögn?

Vilka känslor känner Vera när hon grubblar över att gå hem till Lovisa?

Vilka tips vill du ge Vera nu när hon ska hem till Lovisa?

37 & 38

Airfryer, blaskig, frustration, peppande, dunklet, svalla.

Vad har Lovisa förberett, i väntan på Vera?

Vilka likheter och skillnader finns mellan fysikprylarna hos Lovisa, och de i skolan?

Vad dricker de till de varma smörgåsarna?

Vem passar till Vera så att hon kan göra mål?

Vad tycker Lovisa om sin egen frisyra?

Hur känns det för Vera att vara tillbaka i idrottshallen?

39 & 40

Klunkar, ihärdigt, fläkta, svettpärlor, girigt, tinningen, ögonvrån, tynar bort.

Varför tycker Vera att Lovisa är som en popcornkastrull?

Varför känns det som om bokstäverna i *misslyckad* har tynat bort lite?

Varför är stolen tom bredvid Vera, i början av lektionen?

Vad tror Stefan har hänt med kartan?

Vad menas med att Lovisa inte tror att Vera kommer misslyckas på provet?

Slutligen, ett stort TACK för att ni har läst och jobbat med min bok.

Jag hoppas att det blivit ett givande projekt för både elever och pedagoger.

Ta gärna en titt på mina andra boktitlar, för olika åldrar.

Har ni frågor, kommentarer eller reflektioner på boken eller dess handledning, hör gärna av er till mig.

Ni når mig lättast på kontakt@kajhagstedt.se

